

Terugkoppeling thematafels IB-ers / leerkrachten / directeuren / beleidsmedewerkers

In februari en maart vonden thematafels plaats voor IB-ers/leerkrachten en directeuren van reguliere basisscholen, SBO en SO. Door de coronamaatregelen werd de thematafel voor de beleidsmedewerkers uitgesteld naar juni.

Doel van deze bijeenkomsten was input van het veld ophalen in het kader van de evaluatie van het huidige Ondersteuningsplan.

In elke bijeenkomst werd eerst plenair gereageerd op twee stellingen, om vervolgens in groepjes uiteen te gaan om verschillende thema's te bespreken. Daarbij werd gekeken naar wat we willen behouden, wat weg mag en wat we missen. Alle aanwezigen deden actief mee en discussie werd niet geschuwd. Over een aantal onderwerpen liepen de opvattingen zeer uiteen.

Onderstaand de grote lijnen van deze bijeenkomsten.

Deel 1, de stellingen (plenair)

Stelling 1: Het huidige ondersteuningsplan en de doelen helpen ons om samen passend onderwijs te realiseren

- Veel scholen vinden dat er positieve stappen zijn en worden gezet om samen passend onderwijs te realiseren op basis van het ondersteuningsplan. Sommige scholen ervaren bureaucratie.
- Samenwerking is essentieel: tussen scholen onderling, tussen scholen en het samenwerkingsverband, tussen SBO en BaO, tussen SO en BaO, met gemeenten en zorgpartners. Dat kan op onderdelen beter.
- Soms ontbrekend de randvoorwaarden om doelen te halen: bijv. tekort aan plekken voor bepaalde kinderen.
- Belangrijk is om te kijken naar mogelijkheden i.p.v. naar onmogelijkheden.

Stelling 2: het motto: "vertrouwen, verbinden, verantwoorden" zien we terug in ons samenwerkingsverband. Koerswijziging: de school regisseert, het samenwerkingsverband ondersteunt.

- De koers is goed, maar we zijn er nog niet. Vertrouwen, verbinden, verantwoorden is op veel plaatsen versterkt, maar nog niet overal. Dit kan ook nog meer groeien tussen scholen onderling.
- Veel scholen ervaren de rol van het samenwerkingsverband als ondersteunend, sommigen als bureaucratisch (teveel nadruk op verantwoorden).

Deel 2, discussie in groepen per thema, IB-ers / leerkrachten / directeuren

Basisondersteuning

- Veel scholen zijn behoorlijk tevreden over het scholingsaanbod, de inzet van adviseurs, SMW en dat de regie bij de scholen ligt. Suggestie is om in het scholingsaanbod een cursus OT op te nemen.

- Aandachtspunt bij de adviseurs is uniformiteit in handelen en expertise.
- Er is altijd behoefte aan geld. Niet alleen maar meer geld, maar wellicht ook een andere verdeling van geld of mogelijkheden om geld flexibel in te zetten.
- Een aantal scholen noemt het lerarentekort als belemmering bij het goed kunnen uitvoeren van passend onderwijs.
- Netwerken en het delen van expertise is belangrijk, maar het werkt in de praktijk nog niet voldoende. Mogelijk kunnen de besturen hier een actievere rol in spelen.
- Een flink aantal scholen loopt tegen problemen met NT2 (expats en vluchtelingen) aan.

Extra Ondersteuning

- Een aantal scholen noemt tempo/bureaucratie als verbeterpunt, niet alleen bij dit thema extra ondersteuning. Voorkom dubbel werk, zorg voor simpele formulieren en heldere procedures. Daar waar het niet sneller kan is goede communicatie heel belangrijk.
- Er is behoefte aan het clusteren van arrangementen, het instellen van groepsarrangementen.
- Een aantal scholen vraagt meer vertrouwen te hebben in de deskundigheid van de school en dat ze zorgvuldig hun werk hebben gedaan.
- Er worden verschillen ervaren in kwaliteit van adviseurs en ambulant begeleiders.

Extra Ondersteuning/MDO

- Het MDO wordt in het algemeen goed gewaardeerd. Belangrijk is alleen de noodzakelijke mensen aan tafel te hebben. Belangrijk is dat een MDO door alle deelnemers goed wordt voorbereid en dat er alleen wordt besproken wat besproken moet worden.
- Ook bij dit thema wordt verschil in werkafspraken bij verschillende adviseurs ervaren.
- Een aantal scholen zou graag willen dat de adviseur het kind niet alleen van papier kent, maar bijv. observeert.
- Sommige scholen noemen het clusteren van aanpakken van meerdere kinderen met dezelfde problematiek als verbeterpunt. Suggestie om arrangementen niet alleen voor individuele leerlingen buiten de groep gebruiken, maar ook in te zetten voor leerkrachten en groepen leerlingen.
- Het SBO geeft aan dat zij te weinig worden ingeschakeld. Gebruik de expertise in het SBO/SO eerder en vaker.

De rol van het samenwerkingsverband

- Veel scholen zijn positief over de inzet van de adviseurs; hun kennis, hulp en kritische vragen worden gewaardeerd. Maar er zijn ook kritische kanttekeningen en suggesties:
 - o Ken de school en de leerkrachten. De cultuur, het onderwijsconcept.
 - o Zorg voor een warm contact, zodat je sneller en opener kunt communiceren en het vertrouwen sterker maakt.
 - o Neem als adviseur niet de rol van penningmeester in.
 - o Zorg dat je als adviseur goed bij het proces betrokken bent, zodat je het tempo hoog kan houden en niet later de boel alleen maar ophoudt.
 - o Durf als adviseur ook out of the box te denken.
 - o Suggestie is om de adviseurs als een team te zien met verschillende deskundigheid, zodat je op basis van het probleem de juiste persoon in kunt vliegen.
- Een aantal scholen vraagt om hulp/advies van het samenwerkingsverband op gebied van thuiszitters. Niet alle scholen zijn even positief over het functioneren van Leerplicht.
- Er is behoefte aan een overzicht van passende plekken in Haaglanden.

- Veel scholen zijn positief over de cursussen/scholing/IB-startdagen die het samenwerkingsverband aanbiedt en wil dit graag behouden.
- Ook bij dit thema is de behoefte uitgesproken om expertise in netwerken te delen.

Samenwerking onderwijs - jeugdhulp

- De scholen zijn zeer positief over de inzet van SMW+. Jammer dat er nogal eens wisselingen voor komen, maar wat ze doen wordt erg gewaardeerd. Een aantal scholen vindt het beschikbaar aantal SMW+ uren ontoereikend voor de zorg die er ligt. Ook is er behoefte aan flexibele inzet van SMW+ uren.
- De ervaringen van vrijwel alle scholen met jeugdhulp zijn aanzienlijk minder positief: scholen geven aan tegen lange wachtlijsten en stroperige lange trajecten aan te lopen en bureaucratie te ervaren. Daarnaast noemen scholen onder meer teveel wisselingen van mensen, verschillen tussen gemeenten, moeizame samenwerking, slechte communicatie tussen hulpverleners en versplintering van hulporganisaties. Hier heeft SPPOH geen directe invloed op, maar het kan mogelijk wel in het nieuwe plan worden benoemd.
- Er is behoefte aan financiering op maat / flexibiliteit in financiering.
- Er is behoefte aan meer integratie en communicatie rondom een casus en duidelijkheid wie de regie voert: gemeente /SPPOH /bestuur/school.

SBO/SO inclusie

- De stelling “AB-diensten vanuit het S(B)O krijgen een ondersteunende rol naar basisscholen “ wordt onderschreven. De kennis van AB-ers is belangrijk en met het gericht koppelen van S(B)O scholen aan basisscholen kunnen we de samenwerking bevorderen, versterken we basisscholen en maken we op- en afstroom makkelijker.
- De regionale functie wordt als belemmerend ervaren.
- Gevraagd wordt wat het effect van inclusie is op leerkrachten.
- De overgang naar het VO is een aandachtspunt.
- Suggestie is om de inclusieversneller (document vanuit LESCO) te integreren.
- Suggestie om de gevolgen van het lerarentekort mee te nemen in het nieuwe plan -> wat zijn de gevolgen? Ontstaan er kansen?
- Suggestie om expertise-scholen in werkgebieden op te zetten, mits er voldoende middelen en ondersteuning is. Samenwerking is daarbij essentieel.

SBO/SO capaciteit en samenwerking

- Er is behoefte aan een tussenplek voor kinderen die moeten wachten op plek in het SO/SBO.
- Suggestie om de administratieve last te verlagen: geef elke basisschool een soort ‘strippenkaart’ voor preventieve hulp. Dit is laagdrempelig, preventief en met weinig administratie
- Er is behoefte aan overzicht over terugstroom van SO naar SBO en van SBO naar BAO. Zijn er mogelijkheden om terug te gaan, in combinatie met een arrangement of met een parttime plaatsing?
- Zet in op de verbinding van SBO-BAO, zodat we leren van elkaar.

SBO/SO toegang

- Er zijn zorgen over de “leerrecht” discussie: definitie, doelen, wanneer is het onderwijs met een zorgcomponent en wanneer is het zorg met een onderwijscomponent.
- Op gebied van thuiszitters is doorzettingsmacht rondom thuiszitters gewenst/plaatsingstafel wenselijk.

- Gevraagd wordt of de adviseur/ het samenwerkingsverband een rol kan gaan spelen bij de toeleiding vanuit de peutergroepen/KDC's en stichtingen.
- Gevraagd wordt om onderlinge afstemming en een overzicht van beschikbare plekken in cluster 3 en cluster 4. Veel ouders gaan zich breed oriënteren en scholen bezoeken.
- Een dergelijk overzicht zou ook handig zijn voor de adviseurs. Ook daar is ook onderlinge afstemming een verbeterpunt: soms lopen 2 trajecten met 2 adviseurs voor 1 kind.

Algemene opmerkingen

- Er is behoefte aan expertise binnen scholen op gedragsgebied en kijken naar gedrag leerkracht.
- De adviseur kan een actievere rol spelen bij de aanleverende school bij de begeleiding van een reguliere basisschool naar SO.
- Er is behoefte aan sessies voor leerkrachten binnen scholen/besturen/Haaglanden, om ervaringen uit te wisselen.

Deel 2, discussie in groepen per thema, beleidsmedewerkers

Basisondersteuning

- Het is positief dat veel leerlingen binnen de basisondersteuning vallen.
- Ondersteunen wanneer daar behoefte aan is.
- Wat is basisondersteuning? Waar ligt de grens? Hoe kunnen we basisondersteuning verstevigen? En hoe kunnen we daarin samenwerken?
- Ondersteuningsstructuur: het is belangrijk om te weten wanneer je bij wie moet zijn en welke volgende stap je kunt nemen.
- Omdat er geen differentiatie in basisondersteuning is, is er geen "prikkel" voor scholen om expertise te ontwikkelen.
- Er is veel ondersteuningsaanbod vanuit SPPOH, maar dit wordt niet genoeg "gevonden" door scholen.
- Er is behoefte aan meer aandacht voor preventie op schoolniveau.
- Op de individuele school ontbreekt soms de deskundigheid (door personeelstekort).
- Het is belangrijk dat er afstemming is over het jaarplan van de school, passend onderwijs en zorg, zodat er zicht is op ontwikkeling.
- Om de kwaliteit te borgen is het vasthouden van goede mensen belangrijk.
- De leerkracht doet er toe!
- Overzicht – inzicht- uitzicht is belangrijk, dit moeten we behouden.

Extra Ondersteuning

- De wijze van verkrijgen van arrangementen wordt positief ervaren.
- De duur van een arrangement zou maatwerk moeten zijn, niet rigide.
- Het is belangrijk arrangementen te evalueren.
- Een lijst wat minimaal nodig is voor een arrangement zou handig zijn.
- Het is belangrijk om innovatie te stimuleren, bijv. door projecten op gebied van inclusie.
- De kwaliteit van een aantal scholen kan nog verbeterd.
- Suggestie om de ondersteuning / samenwerking te clusteren op wijkniveau (kleiner dan de werkgebieden).
- Meer aandacht besteden aan gesprekstechnieken.

- Het MDO kan efficiënter: alleen de strikt noodzakelijke mensen aan tafel.
- De mogelijkheden om mensen digitaal bij elkaar te krijgen kunnen nog beter worden benut.

De rol van het samenwerkingsverband

- Communicatie loopt nu vaak alleen naar scholen of via bestuurders. Gebruik beleidsmedewerkers om scholen te enthousiasmeren en scholen te bereiken.
- De IB-startdagen en netwerken worden positief gewaardeerd. Suggestie om nieuwe IB-ers te koppelen aan een ervaren IB-er (maatjes-leren).

Samenwerking onderwijs - jeugdhulp

- De rol en taakverdeling van verschillende spelers is onduidelijk, daardoor kan het lang duren voordat een leerling hulp krijgt.